

Για το ότι δεν πρέπει κανείς να εμπιστεύεται στη φρόνησή του (Αββάς Δωρόθεος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 14 Δεκεμβρίου, 2015

Έργα Ασκητικά: Ε' Διδασκαλία

61.- Στην Παλαιά Διαθήκη, στο βιβλίο των Παροιμιών, διδάσκεται ότι: *Οι άνθρωποι που δεν έχουν ισχυρή και συνετή διακυβέρνηση πέφτουν σαν τα μαραμένα φύλλα. Η δε σωτηρία εξασφαλίζεται μετά από φρόνιμη και θεόπνευστη καθοδήγηση* (Παροιμ. ΙΑ', 14). Καταλαβαίνετε τη δύναμη που κρύβουν αυτά τα λόγια, αδελφοί μου, βλέπετε τι μας διδάσκει η Αγ. Γραφή. Μας κάνει προσεκτικούς **να μην εμπιστευόμαστε τους εαυτούς μας**, να μην τους θεωρούμε συνετούς, να μην πιστεύουμε ότι μπορούμε να κυβερνούμε τον εαυτό μας. Έχουμε ανάγκη από βοήθεια, έχουμε ανάγκη από ανθρώπους που, μετά από το Θεό, θα μας κυβερνούν. **Δεν υπάρχει τίποτα πιο άθλιο και πιο ευκολοθήρευτο για τον εχθρό από εκείνους που δεν έχουν κάποιο καθοδηγητή στο δρόμο του Θεού.** Γιατί λέει, εκείνοι που δεν έχουν κάποιον να τους κατευθύνει, πέφτουν σαν τα μαραμένα φύλλα; Το φύλλο όταν πρωτοβγαίνει είναι πάντα χλωρό, τρυφερό, όμορφο. Μετά σιγά-σιγά ξεραίνεται και πέφτει και τελικά περιφρονείται σαν κάτι άχρηστο και ποδοπατιέται. Έτσι είναι και ο άνθρωπος που δεν έχει κάποιον να τον τιμονέψει. **Στην αρχή έχει πολύ ζήλο και διάθεση να νηστεύει, ν' αγρυπνεί, να μένει στην ησυχία, στην υπακοή, να κάνει πολλά ακόμα καλά και αξιόπαινα πράγματα.** Μετά όμως, μόλις σιγά-σιγά σβήσει ο πρώτος εκείνος ζήλος, επειδή δεν έχει κάποιον να τον κατευθύνει, να τον ενισχύει και να του ανάβει περισσότερο τον πρώτο εκείνο ζήλο, ξεραίνεται λίγο-λίγο, χωρίς να το καταλαβαίνει, και πέφτει στα χέρια των δαιμόνων και αιχμαλωτίζεται απ' αυτούς και τον κάνουν **πια ό,τι θέλουν.**

Για εκείνους όμως που αναφέρουν λεπτομερώς όλα τα σχετικά με τον εαυτόν τους και που κάνουν το καθετί με πολλή σκέψη και μελέτη, λέει: Η σωτηρία κατορθώνεται με πολλή βουλή. Δεν λέει με πολλή βουλή, σαν να έπρεπε κανείς να συμβουλευτεί τον καθένα, αλλά για να τονίσει ότι για όλα πρέπει να ζητάει συμβουλή -απ' αυτόν, βέβαια, που οφείλει να έχει εντελώς εμπιστευθεί τον εαυτόν του. Και όχι άλλα μεν να κρύβει άλλα δε να λέει, αλλά τα πάντα ν' αναφέρει και για όλα να ζητάει συμβουλή. Σ' αυτόν εφαρμόζεται ακριβώς το σωτηρία υπάρχει ευ πολλή βουλή.

62.- Γιατί, **αν ο άνθρωπος δεν αναφέρει όλα τα σχετικά με τον εαυτόν του, και μάλιστα, αν κάποιος έχει μια κακή συνήθεια ή αν έχει ανατραφεί άσχημα, βρίσκει ο διάβολος μέσα του ένα κακό θέλημα ή ένα δικαίωμα και χρησιμοποιώντας το σαν όπλο, τον κατακτάει**. Γιατί όταν ο διάβολος βλέπει κάποιον που δεν θέλει ν' αμαρτήσει, δεν είναι τόσο ανόητος, στην προσπάθεια του να σκαρώσει το κακό, ώστε να τον υποκινήσει να κάνει κάτι που φαίνεται με την πρώτη ματιά ότι είναι αμαρτία. **Δεν του λέει: Πήγαινε πόρνευσε**, ούτε του λέει: Πήγαινε κλέψε. Ξέρει ότι δεν θέλουμε αυτά να τα κάνουμε - και δεν ανέχεται βέβαια να μας υποκινεί σ' όσα δεν θέλουμε - αλλά μας βρίσκει, όπως είπα, να έχουμε ένα θέλημα ή ένα δικαίωμα και χρησιμοποιώντας το, με τρόπο που φαίνεται φυσικός, μας πειράζει. Γι' αυτό πάλι η Παλαιά Διαθήκη λέει: **Ο πονηρός κάνει το κακό όταν προσεταιριστεί κάποιο δικαίωμα του ανθρώπου και κρυφτεί πίσω απ' αυτό** (Παροιμ. ΙΑ', 15). Ο πονηρός είναι ο διάβολος. Τότε δε έχει τη δύναμη να κάνει το κακό, όταν ενώσει με την κακία του κάποιο δικαίωμα, δηλαδή, το δικαίωμά μας. Τότε έχει περισσότερη δύναμη, τότε κάνει περισσότερο κακό, τότε περισσότερο δραστηριοποιείται. **Γιατί, όταν μένουμε δεμένοι με το θέλημά μας και ρυθμίζουμε τη ζωή μας με βάση τα δικαιώματά μας, τότε, έχοντας την εντύπωση ότι κάνουμε κάτι καλό, προετοιμάζουμε άθελά μας το κακό μας και χανόμαστε, χωρίς να το καταλαβαίνουμε**. Γιατί, πως μπορούμε να γνωρίσουμε το θέλημα του Θεού ή να το ζητήσουμε μ' όλη μας τη δύναμη, έχοντας εμπιστοσύνη στον εαυτό μας και επιμένοντας στο θέλημά μας;

63.- Γι' αυτό ο **αββάς Ποιμήν** έλεγε: **Το θέλημα είναι χάλκινο τείχος που χωρίζει τον άνθρωπο από το Θεό**. Καταλαβαίνετε τη δύναμη που κρύβουν αυτά τα λόγια. Και πάλι πρόσθεσε, λέγοντας: **Το θέλημά μας είναι πέτρα που την πετάμε εναντίον του Θεού**, γιατί το θέλημά μας ακριβώς εναντιώνεται και αντιβαίνει στο θέλημα του Θεού. Εάν όμως ο άνθρωπος εγκαταλείψει το θέλημά του, τότε μπορεί να λέει: **Με τη Χάρη και τη δύναμη του Θεού μου θα ξεπεράσω αυτό το τείχος. Του Θεού μου ο δρόμος είναι καθάριος και ευθύς** (Ψαλμ. 17, 30-31). Πάρα πολύ επιτυχημένα το τοποθέτησε. Γιατί, τότε **βλέπει κανείς το δρόμο του Θεού χωρίς ψόγο και κηλίδα, όταν αρνηθεί το θέλημά του**. Όταν όμως ταυτιστεί με το θέλημά του δεν βλέπει το δρόμο του Θεού ευθύ και καθάριο. Αλλά, αν συμβεί και του πει κάποιος ένα λόγο για να τον προφυλάξει, αμέσως τον κατηγορεί, τον βρίζει, τον αποστρέφεται, προσπαθεί να τον ανατρέψει μ' επιχειρήματα. Γιατί, πώς είναι δυνατόν ν' ανεχθεί κάποιον, ή να θελήσει ν' ακούσει κάποια συμβουλή, εκείνος που θέλει να γίνεται μόνο το θέλημα του;

Στη συνέχεια λέει ο Γέροντας και για το **δικαίωμα**: **Εάν συνταιριαστεί το δικαίωμα με το θέλημα, δεν μπορεί να προχωρήσει σωστά ο άνθρωπος**. Αλλοίμονο! Πόσο συμφωνούν μεταξύ τους τα λόγια των αγίων! Ιδιαίτερα το να συνταιριαστεί το δικαίωμα με το θέλημα είναι θάνατος, μεγάλος κίνδυνος, μεγάλος φόβος. Τότε πέφτει εντελώς ο άθλιος άνθρωπος. Γιατί, ποιος μπορεί να κάνει έναν

τέτοιο άνθρωπο να παραδεχτεί ότι κάποιος άλλος ξέρει καλύτερα απ' αυτόν το δικό του συμφέρον; Τότε αφήνεται έρμαιο στην πορεία του λογισμού και στη συνέχεια, ο εχθρός τον οδηγεί από πτώση σε πτώση. Γι' αυτό λέει η Παλαιά Διαθήκη: *Ο πονηρός κακοποιεί όταν συμμίξει δικαίωμα. Μισεί δε ήχον ασφαλείας* (Παροιμ. ΙΑ', 15) .

64.- Και λέει η Παλαιά Διαθήκη ότι μισεί ήχον ασφαλείας, επειδή ο πονηρός δεν μισεί μόνον την πνευματική ασφάλεια, αλλά ούτε τη λέξη ασφάλεια δεν μπορεί ν' ακούσει. Ακόμη και αυτή την προφορά της λέξεως μισεί, πράγμα που σημαίνει ότι μισεί καθετί που γίνεται για την ασφάλεια. Να, τι θέλω να πω: **Πριν ακόμα κάνει κάτι αυτός που θέλει να ρωτήσει για την πνευματική του ωφέλεια, πριν ακόμα μάθει ο εχθρός αν τελικά θα μπορέσει ή όχι να τηρήσει αυτό που θα ακούσει, μισεί ακόμα, και αυτήν την ίδια την πρόθεση να ρωτήσει και να ακούσει σχετικά με το συμφέρον της ψυχής του.**

Και αυτήν ακόμα την ίδια τη φωνή, αυτό το **άκουσμα των πνευματικών λόγων το μισεί και το αποστρέφεται**. Και εξηγώ για ποιο λόγο. Ξέρει καλά, ότι με τον τρόπο αυτόν, όταν δηλαδή ρωτάει κανείς και συμβουλευέται και απασχολείται με λόγια ωφέλιμα και πνευματικά, γίνεται πολύ περισσότερο φανερό η μοχθηρία και η κακοήθεια του. Και τίποτα άλλο δεν μισεί και δεν φοβάται περισσότερο όσο το ν' αποκαλύπτεται η αλήθεια γι' αυτόν. Γιατί δεν μπορεί πια να κάνει το κακό, όπως εκείνος θέλει. Γιατί αν η ψυχή ασφαρίζεται αναφέροντας τα πάντα και την συμβουλεύσει κάποιος, που κατέχει καλά αυτά τα θέματα, λέγοντάς της: Αυτό κάνε, εκείνο μην το κάνεις, αυτό είναι καλό, αυτό δεν είναι, αυτό είναι δικαίωμα, αυτό είναι θέλημα ή δεν είναι καιρός ακόμα γι' αυτό το πράγμα ή τώρα είναι ο κατάλληλος καιρός, τότε δεν μπορεί να βρει ο διάβολος πρόφαση να της κάνει κακό, ούτε βρίσκει τρόπο να την κάνει να πέσει, επειδή, όπως είπα, πάντοτε έχει **καθοδήγηση** και είναι από παντού ασφαλισμένη και εκπληρώνεται σ' αυτήν ο λόγος "η σωτηρία βρίσκεται εν πολλή βουλή". Ο δε πονηρός δεν το θέλει αυτό, αλλά το μισεί. Γιατί θέλει πάντα να κάνει το κακό και είναι περισσότερο ευχαριστημένος μ' αυτούς που δεν έχουν καμιά βοήθεια και διαποίμανση. Γιατί; Επειδή πέφτουν σαν τα μαραμένα φύλλα.

65.- Δες, εκείνον τον αδελφό αγαπούσε ο πονηρός, για τον οποίο έλεγε στον αββά Μακάριο: Έχω έναν αδελφό που όταν με βλέπει, στρέφεται σαν ανέμη. Αυτούς αγαπάει, μ' αυτούς πάντοτε **χαίρεται, μ' όσους δηλαδή δεν έχουν διαποίμανση**, μ' αυτούς που δεν παραδίνουν τον εαυτό τους σε κάποιον που να έχει τη δυνατότητα, μετά το Θεό, να τους βοηθήσει και να τους απλώσει χέρι να σωθούν. Γιατί μήπως δεν πήγε τότε σ' όλους τους αδελφούς εκείνος ο δαίμονας, που τον είδε ο Άγιος να βαστάει όλα εκείνα τα αγγεία με τα παρασκευάσματα; Μήπως δεν τους πείραξε όλους; Αλλ' ο καθένας απ' αυτούς, όταν καταλάβαινε το πλησίασμά του, έτρεχε και **ανέφερε τους λογισμούς του** και εύρισκε βοήθεια στον καιρό του πειρασμού και έτσι δεν είχε δύναμη επάνω τους ο πονηρός. **Μόνον αυτόν τον άθλιο εύρισκε να**

έχει εμπιστοσύνη στον εαυτό του και να μην έχει από κανέναν βοήθεια και τον είχε παιχνιδάκι και έφευγε ευχαριστώντας τον και λέγοντας κατάρες για τους άλλους. Φυσικά, όταν είπε στον άγιο Μακάριο το θέμα και το όνομα του αδελφού και πήγε γρήγορα σ' αυτόν ο άγιος, βρήκε ότι αυτή ήταν η αιτία της απωλείας του. Τον βρήκε να μην θέλει να ομολογήσει, τον βρήκε να μην έχει συνηθίσει ν' αναφέρει όλους τους λογισμούς του, και γι' αυτό τον έστρεψε όπου ήθελε ο εχθρός. Γι' αυτό και όταν τον ρώτησε ο Άγιος: Τι γίνεται μ' εσένα αδελφέ; είπε: Με τις ευχές σου, είμαι καλά. Και όταν πάλι του είπε: Δεν σε πολεμάνε οι λογισμοί; απάντησε: Ειλικρινά, είμαι καλά. Και δεν ήθελε τίποτα να ομολογήσει, μέχρις ότου, με πολλή τέχνη, τον έπεισε ο άγιος να ομολογήσει όλα τα σχετικά με τον εαυτό του. Έτσι, αφού τον στήριξε με το λόγο του Θεού και τον ασφάλισε από τις παγίδες του πονηρού, γύρισε πίσω στον τόπο του. Ήρθε λοιπόν πάλι, σύμφωνα με τη συνήθειά του ο εχθρός, με σκοπό να τον ξαναρίξει στην αμαρτία, και βρέθηκε σε δυσάρεστη αμηχανία. Γιατί τον βρήκε στηριγμένο, τον βρήκε να μην ξεγελιέται πια. Έφυγε λοιπόν άπρακτος, έφυγε ντροπιασμένος και απ' αυτόν. Γι' αυτό, όταν τον ρώτησε πάλι ο Άγιος: Τι γίνεται εκείνος ο αδελφός, ο φίλος σου; δεν τον ονόμασε πια φίλο, αλλά εχθρό, και τον καταράστηκε λέγοντας: Και αυτός χάλασε και ούτε αυτός δεν με πιστεύει, αλλά έγινε πιο άγριος απ' όλους.

66.- Να, γιατί μισεί ο εχθρός κάθε άκουσμα που ασφαλίζει από το κακό. Επειδή πάντοτε θέλει την καταστροφή μας. Να, γιατί αγαπάει όσους έχουν για οδηγό τον εαυτό τους. Επειδή γίνονται συνεργάτες με τον διάβολο, προετοιμάζοντας μόνοι τους την καταστροφή τους. **Εγώ δεν γνώρισα άλλη πτώση μοναχού, από εκείνη που προκύπτει από την εμπιστοσύνη στο λογισμό του.** Μερικοί λένε: Απ' αυτή την αιτία πέφτει ο άνθρωπος ή από εκείνη. Εγώ όμως, όπως είπα, δεν γνωρίζω να μπορεί να προξενηθεί σε κανέναν καμιά άλλη πτώση, για κανέναν άλλο λόγο, εκτός απ' αυτόν. **Είδες κάποιον να πέσει στην αμαρτία; Μάθε ότι εμπιστεύτηκε στο λογισμό του.** Τίποτε δεν είναι βαρύτερο και πιο ολέθριο από την εμπιστοσύνη στον εαυτό μας.

Με σκέπασε με τη Χάρη Του ο Θεός και πάντοτε φοβόμουνα αυτόν τον κίνδυνο. Όταν βρισκόμουν στο κοινόβιο τα ανέφερα όλα στο Γέροντα, τον αββά Ιωάννη. Γιατί ποτέ, όπως είπα, δεν αποφάσιζα να κάνω κάτι, χωρίς να έχω την ευλογία του. Και μερικές φορές μου έλεγε ο λογισμός: **Αυτό δεν θα σου πει ο Γέροντας; Τι θέλεις τώρα να του ενοχλήσεις;** Και έλεγα στο λογισμό: Ανάθεμα σε σένα και στη διάκρισή σου και στη σοφία σου και στη φρονιμάδα σου και στη γνώση σου, γιατί ό,τι ξέρεις το ξέρεις από τους δαίμονες. Και πήγαινα και ρώταγα το Γέροντα και μερικές φορές μου απαντούσε όπως είχα προηγουμένως σκεφθεί και τότε μου έλεγε ο λογισμός: Τι έγινε λοιπόν; Να, σου είπε αυτό που σου είχα πει και εγώ. Δεν ενόχλησες λοιπόν χωρίς λόγο το Γέροντα; Και απαντούσα στο λογισμό: Ναι, αλλά τώρα είναι ευλογημένο, τώρα προέρχεται από το Άγιο Πνεύμα. Γιατί το δικό σου είναι πονηρό, είναι δαιμονικό, είναι γεμάτο εμπάθεια.

Και έτσι ποτέ δεν επέτρεπα στον εαυτό μου ν' ακολουθήσει το λογισμό του, χωρίς να έχω ρωτήσει γι' αυτό σχετικά. Και πιστέψτε με, αδελφοί μου, η ψυχή μου ήταν πολύ ξεκούραστη, χωρίς καμιά μέριμνα, μέχρι σημείου που να στενοχωριέμαι γι' αυτό το θέμα, όπως ακριβώς και άλλοτε νομίζω ότι σας είπα. Γιατί άκουγα ότι πρέπει να μπούμε στη Βασιλεία των Ουρανών, περνώντας μέσα από πολλές θλίψεις και έβλεπα πως εγώ δεν είχα καμιά θλίψη και φοβόμουν και βρισκόμουν σε απορία, επειδή δεν ήξερα την αιτία της τόσης αναπαύσεως, μέχρις ότου μου είπε ο Γέροντας: **Μη στενοχωριέσαι. Καθένας που μπαίνει κάτω απ' την υπακοή των Πατέρων, τέτοια ανάπαυση και αμέριμνη ζωή έχει.**

67.- Φροντίστε και σεις να ρωτάτε για όλα, αδελφοί μου, και να μην έχετε εμπιστοσύνη στον εαυτό σας. Μάθετε πόση ξεγνοιασιά, πόση χαρά, πόση ανάπαυση έχει όποιος το εφαρμόζει. Αλλ' επειδή σας είπα ότι ποτέ δεν δοκίμασα θλίψη, ακούστε και σχετικά μ' αυτό, τι μου συνέβη κάποτε. Ενώ βρισκόμουν ακόμα εκεί, στο κοινόβιο, μια φορά, αισθάνθηκα μεγάλη και αφόρητη λύπη και ένιωθα τόσο κόπο και στενοχώρια, σαν να επρόκειτο να παραδώσω την ψυχή μου. Προερχόταν δε εκείνη η θλίψη από δαιμονική ενέργεια - πάντοτε βέβαια ένας τέτοιος πειρασμός προέρχεται από το φθόνο των δαιμόνων. **Είναι μεν πολύ βαρύς, αλλά δεν διαρκεί πολύ, κάνει τον άνθρωπο βαρύ, σκοτεινό, χωρίς να βρίσκει παρηγοριά πουθενά και από κανέναν, αλλά το καθετί να του προκαλεί στενοχώρια και πνιγμό .** Πολύ γρήγορα όμως έρχεται η Χάρη του Θεού στην ψυχή, γιατί διαφορετικά κανένας δεν θα μπορούσε ν' αντέξει. Βρισκόμουν λοιπόν, όπως είπα, σε τέτοιου είδους πειρασμό και σε τέτοια στενοχώρια. Μια μέρα λοιπόν, καθώς στεκόμουν έξω από την εκκλησία του μοναστηρίου καταθλιμμένος και παρακαλώντας γι' αυτό το θέμα το Θεό, ξαφνικά προσέχω μέσα στην εκκλησία και βλέπω κάποιον, που έμοιαζε με επίσκοπο και που φορούσε μηλωτή, να μπαίνει στο ιερό. Σε καμιά, βέβαια, περίπτωση δεν πλησίαζα ξένο, χωρίς να υπάρχει ανάγκη ή χωρίς ευλογία, αλλά σαν κάτι να μ' έσπρωξε τότε, μπαίνω πίσω του. Και στάθηκε γι αρκετή ώρα, έχοντας σηκωμένα τα χέρια του στον ουρανό και εγώ στεκόμουν πίσω του πολύ φοβισμένος και προσευχόμενος. Γιατί με φόβισε πολύ η θωριά του. Αφού δε τελείωσε την προσευχή του, γυρίζει κι έρχεται σ' εμένα και καθώς με πλησίασε αισθάνθηκα να φεύγει η λύπη και η δειλία από πάνω μου. Μετά στάθηκε μπροστά μου, άπλωσε το χέρι του, το ακούμπησε στο στήθος μου και με κτύπησε με τα δάκτυλα του λέγοντας: **Μ' εγκαρτέρηση πολλή, περίμενα τη βοήθεια και την προστασία του Κυρίου, χωρίς να πάψω να ελπίζω σ' Αυτόν. Και με πρόσεξε και άκουσε τη δέηση και την παράκλησή μου. Και μ' έβγαλε από το λάκκο της ταλαιπωρίας, και από τη λάσπη του βούρκου, που δεν μπορούσα να πατήσω στέρεα. Και στήριξε όρθια τα πόδια μου, στερεώνοντάς τα σε ασάλευτη πέτρα, και μ' οδήγησε να πορευτώ σε ευθύ και απλανή δρόμο. Και έβαλε στο στόμα μου καινούριο τραγούδι, έναν ύμνο που ταιριάζει στο Θεό μας** (Ψαλμ. 39, 1-4). Και είπε όλους τους στίχους του ψαλμού από τρεις φορές, κτυπώντας, όπως είπα, το στήθος μου και ύστερα βγήκε έξω. Και αμέσως ήρθε στην καρδιά μου φως, χαρά,

παρηγοριά, γλυκύτητα και έγινα άλλος άνθρωπος. Καθώς λοιπόν βγήκα τρέχοντας πίσω του, θέλοντας να τον βρω, δεν τον βρήκα, αλλά χάθηκε από εμπρός μου. Από εκείνη την ώρα, με τη Χάρη και το Έλεος του Θεού, δεν μου συνέβη πια να ενοχληθώ ούτε από λύπη, ούτε από δειλία, αλλά μέχρι τώρα με σκέπασε ο Θεός με τις ευχές εκείνων των αγίων Γερόντων.

68.- Σας τα είπα αυτά, αδελφοί μου, επειδή ήθελα να σας δείξω πόση ανάπαυση και ξεγνοιασιά και κάθε ασφάλεια έχει αυτός που δεν εμπιστεύεται στο λογισμό του, αλλά αφήνει κάθε σχετικό με τον εαυτόν του στα χέρια του Θεού και σ' αυτούς που, μετά το Θεό, μπορούν να τον καθοδηγήσουν. Συνηθίστε λοιπόν και σεις, αδελφοί μου, να ρωτάτε. Συνηθίστε να μην εμπιστεύεστε στον εαυτό σας. Είναι ωφέλιμο πράγμα. Είναι ταπείνωση, είναι ξεκούραση, είναι χαρά. Ποιος ο λόγος να κατατσακίζεται κανείς άδικα; Δεν υπάρχει άλλος δρόμος για τη σωτηρία παρά μόνο αυτός.

Ίσως όμως σκεφθεί κανείς ότι, **αν δεν έχει το κατάλληλο πρόσωπο για να ρωτήσει, τι πρέπει να κάνει; Πραγματικά, αν θελήσει κανείς ειλικρινά να γνωρίσει το θέλημα του Θεού με όλη του την καρδιά, ποτέ μα ποτέ δεν θα τον αφήσει ο Θεός, αλλά με κάθε τρόπο θα τον οδηγήει σύμφωνα μ' αυτό. Πραγματικά, αν στρέψει κανείς την καρδιά του στο θέλημα του Θεού, ακόμα και μικρό παιδί μπορεί να φωτίσει ο Θεός να του φανερώσει το θέλημά Του.** Αν όμως δεν ζητάει κανείς ειλικρινά το θέλημα του Θεού, ακόμα και αν πάει να συμβουλευτεί Προφήτη, σύμφωνα με την αμαρτωλή καρδιά του θα δώσει ο Θεός πληροφορία στην καρδιά του Προφήτη για να του απαντήσει στην απορία του, όπως λέει η Αγία Γραφή: *Αν πλανηθεί και μιλήσει ο Προφήτης, εγώ ο ίδιος ο Κύριος επλάνησα τον Προφήτην εκείνον* (Ιεζ. 14, 9).

Γι' αυτό πρέπει μ' όλη μας τη δύναμη να στρέψουμε τον εαυτό μας στο θέλημα του Θεού και να μην έχουμε εμπιστοσύνη στο λογισμό μας. Αλλά, και αν ακόμα πρόκειται και για καλό πράγμα και πληροφορηθούμε από κάποιον άγιο ότι πράγματι είναι καλό, έχουμε υποχρέωση να το θεωρούμε μεν καλό, να μην πιστεύουμε όμως ότι και το εφαρμόζουμε σωστά και όπως ακριβώς θα έπρεπε να γίνεται. Αλλά να κάνουμε μεν ό,τι μπορούμε, να συμβουλευόμαστε όμως και για τον τρόπο που θα έπρεπε να το εκτελέσουμε. Και όταν το εκτελέσουμε, πάλι να ρωτάμε αν το κάναμε σωστά. Και όταν ακόμα τα εφαρμόζουμε όλα αυτά, ούτε τότε να ξεγνοιάζουμε, αλλά να περιμένουμε και την κρίση του Θεού, όπως ακριβώς και ο άγιος εκείνος αββάς Αγάθων, όταν τον ρώτησαν: Και συ φοβάσαι, πάτερ; απάντησε: Εγώ έκανα ότι μπορούσα αλλά δεν είμαι σίγουρος, ότι το έργο μου άρεσε στο Θεό. Γιατί αλλιώς κρίνει ο Θεός και αλλιώς οι άνθρωποι. Ο Θεός να μας φυλάξει από τον κίνδυνο που απειλεί εκείνους που έχουν εμπιστοσύνη στο λογισμό τους και να μας αξιώσει να κρατηθούμε στο δρόμο των Πατέρων μας.

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

(Πηγή: egolpion.com)